

Oly hiteles, őszinte tollad hegyén a szó:
ahogy szétkiáltja magát; a szerelem, gyűlölet.
S a megélt forradalmad néma gyásza előtt
önkéntelen hajtunk Veled mi is fejet.

Nyolcvan esztendő terhével válladon
még álmokat dédelgetsz e gorombuló létbe'.
És próbálsz regényeid kitért utcahosszán
reményt kiabálni e kiüresedésbe.

Így viszed az írás terhét és irgalmát:
míg lobog a lelked; az örök nyughatatlan.
Hogy megpróbáld kimosni a mindennap szennyesét
a benned letisztult, leírt gondolatban.

Ellökhetsz magától e közönyös világ.
Te járod az utad – mit sorsod kiszabott.
S a múlt idő kútjából felhúzott vödörből
a szomszjas jelenen túl: a jövőt is itatod.

Lopkodják őszeid a nyaraid melegét.
Hűvös szél simítja deresedő hajad.
Létünk csak pillanat az idő-végtelenben,
de egy percnyi öröklétben megtarthatsz magad.

Mert a felejtés, a múlás fölé hidat verhet
a maradandó gondolat... ha ki tudod mondani.
És az adnitudás hitén csimpaszkodó remény
suttyog: az igaz szó, képes megtartani.

Bár a késve indulók hátrányával kezdted,
de mögötted hagyott, nagy messzire derengnek.

Ködöböcz Gábor

A határokon járó író

A nyolcvanéves Bakacsi Ernő köszöntése

Bakacsi Ernő az utóbbi két évtizedben folyamatosan a saját határait feszegeti; szüntelenül a határokon járva él és dolgozik. Az akár istenkísértőnek is mondható vállalkozás tiszteletet parancsoló és bizvást megsüvegelendő eredménye a huszadik század történelmi és köznapi realitásait átfogó tizenkilenc kötet. A teljesítmény nagyságát a mennyiség mellett a minőség is jelzi. Ki kell mondanunk, hogy Bakacsi Ernő lényegesen jobb író annál, mint ahogyan azt éveken keresztül gondoltuk. Jóllehet sosem kapott érdemének megfelelő figyelmet és elismerést, a küldetéses emberek hitével, szívós kitartással tette a dolgát. Noha nem jelent meg rangos folyóiratokban, nem került be az irodalmi köztudatba, nem lett az Írószövetség tagja, életmódjának, fegyelmezett munkamódszerének és tehetségének köszönhetően mégis nagyra nőtt, sőt fölülmúlta önmagát.

Bakacsi Ernő bámulatos valóság- és emberismerettel bíró, feltétlenül életigenlő, fokozottan természetközeli író. Történeteiből, figuráiból, beszédmódjából, sőt egész látás- és ábrázolásmódjából is természetesség, elevenség és kerestlen egyszerűség árad.

Az egy híján húsz kötettel rendelkező szerző mértéktartóan stilizált és analizált világa rendre nagy felületen érintkezik a valósággal. Még pontosabban: a látszólag magunk mögött hagyott, de nagyon is velünk és bennünk élő történelemmel. Egyetértésem jeleként idézem az író egyik legfogékonyabb olvasója, Nagy Jenő lényeglátóan pontos véleményét: „Bakacsi Ernő műveiben megjelenik a huszadik század Magyarországa, annak szinte minden történése. Szereplői az élet minden területéről jönnek. Néhányukat még ismerhetjük is. Az író legjellegzetesebb sajátosságát abban látom, hogy műveiben soha sincs gyűlölet. A legaljasabb alakjait, a helyzeteket – jó dokumentaristaként – precízen elemzi, de nem ítélkezik és nem gyűlöl. Meghagyja az olvasónak a véleményformálás lehetőségét”.

A két évtizedes pálya tanúsága szerint Bakacsi Ernő alkotó- és mesélőkedve töretlen és kifogyhatatlan. Olyannyira, hogy a jeles nyolcvanasok közé lépő szerző – mintegy még emlékezetesebbé varázsolva a nevezetes és kerek évfordulót – újabb kötetekkel lepte meg az olvasókat. Tette ezt barátai örömeire, a magyar irodalom üdvére és a Fennvaló nagyobb dicsőségére.

A huszonkét rövidprózai írást felvonultató kötetben az atmoszferikusan jelentéssé címek (*Az elátkozott ház; Hősök vagy áldozatok?; A titkos gát lakója; A hombár rejtélye; A tizedes dilemmája; Alea iacta est; Késő bánat; Öregsors*) már láttatni

engedik a történeti, szociológiai és lélektani érzékenységtől motivált tematikai sokféleséget, illetve élménybeli gazdagságot.

A narrátori pozíciót a dolgokhoz, jelenségekhez, emberekhez közel hajoló, mikrorealista szemléletmód határozza meg. Az erős sodrású történetekben szinte mindig átüt a személyes érintettségből táplálkozó lírai részvét, az esetetek, a megalázottak és megszorítottak iránti együttérzés. Az idill és a tragikum között hullámozó novellákban változatos regiszteren szólal meg a szeretet és a szeretetlenség, a béke és a békétlenség, a boldogság és a boldogtalanság, a hit és a hitetlenség, a remény és a reménytelenség. A magasság és a mélység kölcsönös feltételezettségét és paradox párhuzamosságát ábrázoló példázatos történetekben nemegyszer a spirituális realizmus jellegzetes élmény- és érzékenységformái ismerhetők föl.

A tradicionális prózán nevelkedett olvasók, akik érthető okokból tisztos távolságot tartanak a zavarba ejtő elbeszélések 'póz modern' világától, Bakacsi Ernő keresetlen természetességgel megformált köteteit mindig megnyugvással és örömmel vehetik kézbe. A szép magyarsággal, élvezetes stílusban megírt legújabb könyve, *A hombár rejtélye* is azt mondatja velünk, hogy egy biztos arányérzékkel, jó ízléssel és különleges valóságismerettel megáldott novellistával van dolgunk, akinél semmiféle prózapoétikai zsonglörködés és csöppnyi narrációtechnikai szemfényvesztés sincs, a művek világa mégis érzékletes elevenéggel és atmoszferikus jelentéssel bír.

A nyilvánvaló mesterségbeli gazdagodást mutató, maradandó esztétikai élménnyel és a belefeledkezés örömeivel megajándékozó könyvet jó szívvel ajánlom a reménybeli olvasók figyelmébe.

(Elhangzott az egri Polgármesteri Hivatalban, 2018. április 20-án.)

Sólyom Sándor

A lépcsők

*„és ugyanoda érkeznek,
ahonnan elindultak,
mert nincsen céljuk,
csak a lépcső.”*

(Vitéz Ferenc)

Lépcsők,
a láthatók s láthatatlanok,
megbízhatók és veszélyt rejtők.
Ha akarod és ha nem,
az életed részei ők.

A lépcsők,
olykor márványt csillogtatva
csalogatják lépteid:
lépj bátran rám, mert csak
velem juthatsz tovább!
(Halkan dörmög a tölgy, a megkopott:
menj, ha akarsz és még nem volt
elég a csalódás!)

A lépcsők,
mindig egy másikhoz vezetnek,
mert logikájuk így kerek.
Soha ne törekedj elérni az utolsót,
utána nincs más, csak zuhanás
és nincs több próbálkozás!
Bár ha sorsoddal kiérdemelted,
átölel és ott is elkísér
a lépcsők szelleme.